

T.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

a Budapest Környéki Törvényszék (1146 Budapest, Hungária krt. 179-187.) útján

2013650289846405

Indítványozók:

jogi képviselő: Schüller Ügyvédi Iroda (Adrienn ügyvéd)

Dr. Schüller

Tárgy: alkotmányjogi panasz az Abtv.27.§ (1) bekezdés alapján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Érk:

2022-04-26

Érk. módja: személyesen / postán / elektronikusan
gyűjtőládában / faxon / email-en

Ügyszám:

105K.703279/2020/27

Melléklet: 1 db

I. számon mellékelt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselőjük útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztik elő.

Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságtól annak megállapítását, hogy a **Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.38.219/2021/2. számú végzése, továbbá a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. számú ítélete és a Pest Megyei Kormányhivatal PE/GYAM/528-6/2020 sz. határozata és Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatala PE-10/GYAM/00010-4/2020 sz. határozata az indítványozók § (1) és (4) bekezdései alapján Alaptörvényben biztosított jogait sérti, és azokat az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.**

I. Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő

Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei
A történeti tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek

I.1. a Debreceni Járásbíróság 2013. október 29-én kelt 55 P.21.973/2013/8. számú ítéletével, általános jelleggel, minden ügycsoport tekintetében cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte, amely ellen fellebbezett, és amely ítéletet a Debreceni Törvényszék 2014. január 7-én kelt 1.PF.21.632/2013/3. számú ítéletével helybenhagyott. Illetékességváltozást követően időközben indítványozók ingatlanába költözött – a Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatala a 2014. április 23-án kelt, PE-10c/GYAM/949-9/2014. számú jogerős határozatával gond számára hivatásos gondnokot rendelt ki gondnokul.

Indítványozók, mint eltartók és, mint eltartott 2014. június 2. napján tartási szerződést kötöttek egymással, amely szerződésben indítványozók vállalták a szerződésben foglaltak szerinti eltartását, pedig hozzájárult ahhoz, hogy a kizárólagos, 1/1 arányú tulajdonát képező, helyrajzi szám alatt felvett, természetben a számú ingatlanra vonatkozóan indítványozók 1/2 - 1/2 arányú tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerüljön. Tekintettel arra, hogy a szerződés érvényességéhez a Polgári Törvénykönyvről szóló, 2013. évi V.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 1 7 3 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 MÁJ 12.	
Példány: Kimerítése	1
Melléklet:	26
Kezelőiroda:	

törvény 2: 23. § (1) a) pontja értelmében a gyámhatóság hozzájárulására van szükség, [REDACTED] a tartási szerződést készítő és ellenjegyző, továbbá a gyámhatósági eljárásra is meghatalmazott ügyvéd a szerződést 2014. július 14-én benyújtotta a nagykáti gyámhivatalhoz néha [REDACTED] és gondnokának a szerződésben foglalt jognyilatkozata gyámhatósági jóváhagyása érdekében.

[REDACTED] gondnokolt a tartási szerződésnek a gyámhatósághoz történő benyújtását megelőzően [REDACTED] elhunyt.

I.2. Az elsőfokú gyámhatóság (Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáti Járási Hivatal Járási Gyámhivatala; a továbbiakban így: „**elsőfokú gyámhatóság**”) a szerződés jóváhagyása iránti kérelmet először a 2014. július 24-én kelt, PE-10C/GYAM/949-16/2014. számú határozatával **utasította vissza**.

Az elsőfokú gyámhatóság a határozatát a Ptk. 2: 23. § (1) a) pontjára, 6:118. § és 6:119.§-ra alapította, indokolása szerint a „gondokolt, mint szerződő fél szerződéses nyilatkozatához való kötöttsége a halál tényével megszűnt”. Hivatkozott továbbá az elsőfokú gyámhatóság a Legfelsőbb Bíróság 940/2003. sz. határozatában foglaltakra, amely szerint: „*Harmadik személy beleegyezésével vagy hatósági jóváhagyással a szerződés a megkötésének időpontjától kezdődő hatállyal csak akkor jön létre, ha a beleegyezés illetőleg jóváhagyás megtörténtekor még van a feleknek egyező akarattal nyilvántartáson alapuló megállapodása.*”

A Ptk. 2:23. (1) bekezdés a) pontja alapján

(1) A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka jognyilatkozatának, továbbá a cselekvőképtelen nagykorú gondnoka jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a cselekvőképességében részlegesen korlátozott vagy cselekvőképtelen nagykorú

a) tartására;

vonatkozik.

A Ptk. 6: 118-119 §§-ai:

6:118. § [Beleegyezéstől vagy jóváhagyástól függő szerződés]

(1) Ha a szerződés hatályosságához jogszabály harmadik személy beleegyezését vagy hatóság jóváhagyását teszi szükségessé, a beleegyezéssel vagy a jóváhagyással a szerződés megkötésének időpontjára visszamenőleg válik hatályossá.

(2) A beleegyezésről vagy jóváhagyásról történő nyilatkozattételig, valamint a nyilatkozattételre megszabott határidő leteltéig a felek jogait és kötelezettségeit a függőben lévő feltétel szabályai szerint kell megítélni.

(3) A szerződés nem válik hatályossá, ha a harmadik személy a beleegyezést vagy a hatóság a jóváhagyást nem adja meg vagy ha arról a bármelyik fél által a másik féllel közölt megfelelő határidőn belül nem nyilatkozik.

6:119. § [A hatálytalan szerződés joghatása]

(1) Ha a szerződés hatálya nem állt be, vagy a szerződés hatályát veszítette - ideértve azt az esetet is, ha a szerződéshez a harmadik személy beleegyezése vagy a hatóság jóváhagyása hiányzik, vagy azt megtagadták - a szerződés teljesítése nem követelhető.

(2) A hatálytalan szerződés alapján történt teljesítésekre az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeit kell megfelelően alkalmazni.

A fenti határozatot indítványozók megfellebbezték, majd a fellebbezést követően a másodfokú gyámhatóság (Pest Megyei Kormányhivatal, a továbbiakban így is: „**másodfokú gyámhatóság**”) a 2015. május 4-án kelt PEC/001/1207-3/2015. számú határozatával helybenhagyta a fellebbezéssel támadott fenti határozatot; döntését a Ptk. 2:23. § (1) a) pontjára, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm.rendelet (Gyer.) 146. § (4) bekezdésére, a gyermekek és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 128. § (1) bekezdésére, a Ptk. 6: 118-119. §-aira, és a Ptk. 6: 493. § (1) bekezdésére hivatkozott.

A Gyer. 146. § (4) bekezdésének a másodfokú gyámhatóság fenti határozata meghozatalának időpontjában hatályos szövege szerint:

(4) A gyámhivatal a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatokat.

A Gyvt. 128. § (1) bekezdése:

128. § (1) A gyámügyi eljárásban meg kell hallgatni a szülőt és más törvényes képviselőt, a gondozót, a korlátozottan cselekvőképes gyermeket, a cselekvőképességében a gyámügyi eljárásban felmerülő jognyilatkozat tekintetében részlegesen korlátozott személyt és az ítélőképessége birtokában levő cselekvőképtelen gyermeket, továbbá minden esetben azt, akivel szemben kötelezettséget kívánnak megállapítani, valamint - szükség szerint - a gyermek más közeli hozzátartozóit. A meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna.

A fenti jogszabályhely kiemelésével a Pest Megyei Kormányhivatal a határozatának indokolásában arra hivatkozott, hogy „Az elsőfokú gyámhivatal a tartási szerződés jóváhagyása iránti eljárásában **meg kellett volna hallgatnia a gondokoltat és törvényes képviselőjét is annak megállapítására, hogy valójában a gondokolt érdekét szolgálja-e a tartási szerződés megkötése. Az elsőfokú hatóság eljárásában nem mellőzhette volna a cselekvőképességében részlegesen korlátozott gondokolt meghallgatását, mivel az a tartásával, gondozásával kapcsolatos jognyilatkozat érvényesítéséhez szükséges.**”

Itt mutatunk rá arra, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal helytelenül hivatkozott arra, hogy az elsőfokú hatóság mellőzte a gondokolt meghallgatását, **ugyanis ez korábban megtörtént: ezt az elsőfokú gyámhatóság 2014. február 28-án felvett jegyzőkönyve tanúsítja.** A jegyzőkönyvet aláírták mind az indítványozók, mint [REDACTED], mind pedig [REDACTED] hivatásos gondnoka, [REDACTED]. A jegyzőkönyv az alábbiak szerint rögzíti [REDACTED] szavait:

„Jól érzem magam most itt [REDACTED] már meg is szoktam a környezetemet. Sokkal jobban („egymilliószor”) jobban érzem magam itt, mint a [REDACTED] otthonban. Ott nem bántak jól velem. Megloptak, megcsaltak, megverték, megaláztak ott engem.

[REDACTED] kíváló kereskedő, nagyon jó szakember és nagyon okos. Szeretnék továbbra is itt maradni velük, hogy ők gondozzanak. [...] [REDACTED] külön szobám van, teljesen meg vagyok elégedve a körülményekkel.[...]. Megértettem, hogy [REDACTED] nem lehetnek a hivatásos gondnokaim a tartási szerződés miatt, elfogadom a hivatásos gondnok kirendelését.”

A másodfokú gyámhatóság a Ptk. 493. § (1) bekezdésére hivatkozott, amely szerint „A szerződés megszűnik a tartásra jogosult halálával.”. A másodfokú gyámhatóság indokolása szerint „A hivatkozott jogszabályi rendelkezés értelmében [REDACTED] elhalálozásával a tartási szerződés a jogszabály erejénél fogva megszűnt, tehát maga a kérelem is okafogyottá vált.”

Az indítványozók bírósági felülvizsgálatot kezdeményeztek (első bírósági felülvizsgálat), amelynek során a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság első ízben a 2016.

február 25-én kelt 9.K.28.209/2015/4. számú ítéletével **hatályon kívül helyezte az alperes határozatát és elsőfokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte (1. jogerős bírósági döntés).**

A törvényszék az indokolásában kifejtette, hogy „a gyámhatósági hozzájárulás megtagadására nem kerülhetett volna sor arra hivatkozással, hogy [REDAKTOR] elhalálozott és a tartási szerződés jogszabály erejénél fogva megszűnt, tehát a kérelem okafogyottá vált, hiszen az elsőfokú közigazgatási szerv hozzájárulásával a perbeli tartási szerződés Ptk. 6:118. § (1) bekezdés értelmében 2014. június 2. napjától eltartott haláláig hatályos lett volna.”

A törvényszék rámutatott arra is, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban hivatkozott Legfelsőbb Bíróság 940/2003. sz. határozat még a régi Ptk-n alapul, amely szerint „ha a szerződés létrejöttéhez harmadik személy beleegyezése vagy hatósági jóváhagyás szükséges, ennek megtörténteig a szerződés nem jön létre”.

A per során megtartott tárgyaláson indítványozók előadták, hogy az új Ptk-ban megváltoztak a harmadik személy beleegyezésétől vagy jóváhagyásától függő szerződés szabályai. Ahogyan a Ptk. kommentárja is kimondja:

„A régi Ptk. 215. § (1) bekezdésének szövege szerint a szerződés "létrejöttéhez" kell a beleegyezés, jóváhagyás, a (3) bekezdés szerint pedig ezek hiányában a szerződésre az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni. A bírói gyakorlat a törvény szövegének megfelelően az ilyen szerződéseket nem létezőnek (létre nem jönnek) tekinti, és az érvénytelenség jogkövetkezményeit alkalmazza. Valójában azonban ilyen esetben a szerződő felek között megvan a konszenzus, csak a szerződés "nem befejezett", kell még hozzá egy külső személy, illetve hatóság beleegyezése, illetve jóváhagyása. A beleegyezés, jóváhagyás valójában tehát a szerződés hatályossá válásához kell. Ezt felismerve a Ptk. 6:118. §-ának (1) bekezdése - dogmatikailag helyesen - már a szerződés hatályosságát érintő körülménynek tekinti a harmadik személy beleegyezését, vagy a hatóság jóváhagyását. Ennek megtörténteig a szerződés hatálytalan, függő jogi helyzet áll fenn, amely alatt a felek a nyilatkozataikhoz kötve vannak.

A függő jogi helyzet ideje alatt a 6:118. § (2) bekezdése értelmében a felek jogait és kötelezettségeit a függőben levő feltétel szabályai szerint kell megítélni. A beleegyezéssel, jóváhagyással a szerződés a megkötésének időpontjára visszamenőleg (ex tunc) válik hatályossá. Ez lényeges különbség a felfüggesztő (halasztó) feltételhez képest, mert ott a feltétel bekövetkeztétől kezdődően válik a szerződés hatályossá.”

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.28.209/2015/4. számú ítélete a fentieknek megfelelően rögzítette az alábbiakat: „A fenti jogszabályhelyek ismeretében egyértelműen megállapítható, hogy a felek között a tartási szerződés létrejött – függetlenül attól, hogy [REDAKTOR] elhunyt -, mindezekből pedig az következik, hogy a hozzájárulás megtagadására nem kerülhetett volna sor arra való hivatkozással, hogy [REDAKTOR] elhalálozott és a tartási szerződés jogszabály erejénél fogva megszűnt, tehát a kérelem okafogyottá vált, hiszen az elsőfokú közigazgatási szerv hozzájárulásával a perbeli tartási szerződés [REDAKTOR] napjától eltartott napjáig hatályos lett volna.”

A fenti ítélet rögzíti az alábbi ún. **iránymutatást** is: „Az elsőfokú közigazgatási szervnek az új eljárás során az ítélet indokolásában foglaltakat figyelembe véve az „új Ptk.” alkalmazásával kell a határozatát meghoznia.”

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra a tényre, hogy a legelső bírósági döntés az ügyben **több, mint másfél évvel** a tartási szerződésnek az elsőfokú hatósághoz történő benyújtását követően született, mindez nem a törvényszék „terhére” róható fel, sokkal inkább a gyámhatóságok terhére, tekintettel arra, hogy az indítványozók bírósági felülvizsgálat iránti kérelme a benyújtást követő fél év után került felterjesztésre a bíróságra; a keresetlevelet indítványozók 2015. június 16-án adták fel postán

és azt a másodfokú gyámhatóság 2015 decemberében terjesztette fel a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra, a bíróság egyébként még 2016 januárjában kitűzte a tárgyalást, amelyre 2016. február 18-án került sor. **(Eljárás elhúzódása a gyámhatósági eljárásban).**

I.3. Az *első megismételt eljárásban* az elsőfokú gyámhatóság *másodszor* utasította vissza a tartási szerződésben tett jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelmet a 2016. június 15-én kelt, PE-10/GYAM/1101-11/2016. számú határozatával.

Az elsőfokú gyámhatóság az eljárása során a tényállás tisztázása érdekében személyes megjelenésre idézte az indítványozókat is, majd a jóváhagyás visszautasítását a Gyvt. 128. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozással azzal indokolta, hogy nem tudták személyesen meghallgatni néhai [REDACTED] „a Gyámhivatalnak nem állt módjában a néhai gondnokot meghallgatni az eljárás folyamán.” Továbbá „A Gyámhivatalban 2014. február 28. napján PE-10C/GYAM/949-2/2014. számon tett jegyzőkönyvi nyilatkozatában [REDACTED] tett ugyan utalást arra, hogy [REDACTED] házaspárral tartási szerződést szeretne kötni, de akkor még a tartási szerződés pontos tartalma nem volt ismert, így arról nyilatkozni nem tudott.”

A fenti döntés ellen indítványozók természetesen fellebbeztek, amelyben előadták, hogy az elsőfokú gyámhatóság nem vette figyelembe a jogerős törvényszéki döntésben foglaltakat és helytelenül hivatkoznak a Gyvt. 128. § (3) bekezdésére, amely szerint a „*gondnoksággal kapcsolatos jognyilatkozatokat*” lehet csak személyesen megtenni, azonban a jelen eljárás tárgya nem gondnoksággal kapcsolatos jognyilatkozat, hanem egy polgári jogi szerződés, nevezetesen egy tartási szerződés jóváhagyása.

[REDACTED] a gyámhivatal meghallgatta a tartási szerződés megkötését megelőzően (lásd: fentebb hivatkozott 2014. február 28-án felvett jegyzőkönyv), ahol egyértelműen kifejtette, hogy tartási szerződést kíván kötni az indítványozókkal.

Szeretnénk ismét felhívni a figyelmet arra a körülményre, hogy az elsőfokú gyámhatóság a fenti határozata elleni fellebbezésünket 2016. július 13-án, a fellebbezés indokolásának kiegészítését pedig 2016. augusztus 30-án terjesztette fel a másodfokú gyámhatóságra. Az akkor hatályos Ket. 33. § (1) bekezdése alapján a másodfokú hatóságnak 21 nap alatt kellett volna döntést hoznia és gondoskodni a döntés közléséről. Ehhez képest hónapok teltek el úgy, hogy a másodfokú hatóság nem járt el az ügyben, emiatt 2017. március végén indítványozók panaszt tettek a másodfokú gyámhatóság felügyeleti szervénél, az Emberi Erőforrások Minisztériumánál. **(Eljárás elhúzódása a gyámhatóság eljárása során)**

A másodfokú gyámhatóság ezt követően – teljesen indokolatlanul – kiegészítő bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek során 2017. június 12. napján meghallgatta [REDACTED] hivatásos gondnokot. Tekintettel arra, hogy [REDACTED] ekkor úgy nyilatkozott, hogy nem nyújt be kérelmet a tartási szerződés jóváhagyása iránt, a másodfokú gyámhatóság a 2017. november 13-án kelt, PE/GYAM/490-9/2017. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta és az eljárást megszüntette, indokolása szerint „*kérelem hiányában az eljárás folytatására okot adó körülmény nem állt fenn.*”

A másodfokú gyámhatóság a fenti döntésében tehát egy újabb indokot talált arra, hogy miért nem hagyja jóvá a tartási szerződést, ezúttal azzal indokolták a hozzájárulást megtagadását, hogy „a hivatásos gondnok” mintegy 3 évvel a szerződéskötés után nem nyújtott be személyesen kérelmet a szerződés jóváhagyása iránt. Itt jegyezzük meg, hogy [REDACTED] 2017. június 12-én nem is tehetett volna semmilyen nyilatkozatot az ügyben, ugyanis a gondnoki tisztsége régen megszűnt, az elsőfokú gyámhatóság ugyanis a 2014. július 30-án kelt PE-10C/GYAM/949-18/2014. sz. határozatával [REDACTED] a gondnoki tisztségéből felmentette.

Ráadásul a 2017. június 12-én előadott nyilatkozat ellentétben állt a gondnok korábbi nyilatkozataival, ugyanis a 2014. június 2-án kelt tartási szerződést a gondnok is aláírta, tehát aláírásával megerősítette az abban foglaltakat, egyúttal a szerződés aláírásával meg is hatalmazta [REDACTED] ügyvédet a gyámhatósági eljárásra, azaz a jóváhagyás iránti kérelem előterjesztésére is.

[REDACTED] 2017-ben leadott nyilatkozatait tehát nem vehette volna figyelembe a gyámhatóság, és nem alapíthatta volna erre jogszerűen a határozatát.

Az indítványozók főként erre a súlyos eljárási jogszabálysértésre hivatkozással ismét bírósági felülvizsgálati eljárást kezdeményeztek (*második bírósági felülvizsgálat*), amelynek során a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. június 19-én kelt, 12.K.27.159/2018/8. ítéletével másodszor is hatályon kívül helyezte a másodfokú gyámhatóság fenti döntését és másodszor is új eljárásra kötelezte az elsőfokú közigazgatási szervet (**2. jogerős bírósági döntés**). Az ítélet indokolása a fent hivatkozott súlyos eljárási jogszabálysértésre hivatkozott, továbbá arra is, hogy a Gyer. 146. § (4) bekezdése nem ír elő személyes meghallgatási kötelezettséget, sőt mérlegelési lehetőséget sem biztosít a gyámhatóság részére, hanem kimondja, hogy a gyámhatóság a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatot.

I.4. A másodfokú gyámhatóság ezt követően felülvizsgálati kérelmet nyújtott be Kúriához (*első kúriai felülvizsgálat kezdeményezése a másodfokú gyámhatóság által*). A Kúria a 2019. szeptember 17-én kelt, Kfv.III.38.132/2018/5. sz. végzésével a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. június 19-én kelt, 12.K.27.159/2018/8. ítéletét hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra, valamint új határozat hozatalára utasította, tekintettel arra, hogy a Kúria álláspontja szerint a bíróságnak a Knptv. (2005. évi XVII. törvény) értelmében a felülvizsgálati kérelemről nemperes eljárásban és végzéssel kellett volna döntenie, nem pedig tárgyalás útján ítéleti formában.

Ezt követően a Budapest Környéki Törvényszék a 2019. november 25-én kelt 12.K.28.578.2019/2. számú ítéletével a másodfokú gyámhatóság 2017. november 13-án kelt, PE/GYAM/490-9/2017. számú döntését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú gyámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte (**3. jogerős bírósági döntés**).

A fenti ítéletét a törvényszék a kereseti kérelem korlátai, az ellenkérelem és nyilvánvalóan az alapul fekvő közigazgatási hatósági eljárás iratai alapján hozta meg. Emlékeztetőül, ezen közigazgatási hatósági eljárásban a hatóságok arra hivatkozással utasították vissza a jóváhagyás iránti kérelmet, hogy (i) nem állt módjukban személyesen meghallgatni néha [REDACTED] és (ii) mivel [REDACTED] hivatásos gondnok 2017-ben nem terjesztett elő kérelmet a jóváhagyás iránt, ezért kérelem hiányában megszüntették az eljárást.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2019. november 25-én kelt 12.K.28.578.2019/2. számú ítélete ezért a fenti kérdésekben foglalt állást és tette az alábbi megállapításokat az indokolásában:

- [REDACTED] személyes meghallgatása vonatkozásában: A Gyer. 146. § (4) bekezdése „egyáltalán nem ír elő személyes meghallgatási kötelezettséget, sőt mérlegelési lehetőséget sem biztosít a gyámhatóság részére, hanem kimondja, hogy a gyámhivatal a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatokat.”
- A kérelem „nemlétére” vonatkozóan: „A peres iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a szerződést mind [REDACTED] gondnokolt, mind [REDACTED] hivatásos gondnok aláírták, és meghatalmazták [REDACTED] ügyvédet arra, hogy őket a szerződéssel kapcsolatos gyámhatósági eljárásban is képviselje, és helyettük

jognyilatkozatot tegyen. Tehát a kérelem előterjesztése a gondnokolt és a gondnoka részéről a tartási szerződés jóváhagyása iránt egyértelműen megtörtént 2014. június 2. napján” Megjegyzés: itt nyilvánvalóan elírás történt, a kérelem benyújtása mindenki által ismert módon 2014. július 14-én történt, ez egyébként ugyanezen ítélet 4. oldalának 2. bekezdésében helyesen szerepel: „Az iratokból az is egyértelműen megállapítható, hogy [...] a hivatásos gondnok a kérelmet 2014. július 14. napján terjesztette elő a hatósági jóváhagyás céljából.”

A másodfokú gyámhatóság ezek után ismét felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, ezen felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a 2020. február 11. napon kelt, Kfv.III.37.092/2020/2. sz. végzésével megtagadta.

I.5. Ezt követte a 3. bírósági döntést követően indult **második megismételt eljárás**. Ebben az elsőfokú gyámhatóság a 2020. április 22-én kelt, PE-10/GYAM/00010-4/2020. ügyiratszámú határozatával **harmadszor** utasította vissza a szerződésben tett gondnokolti és gondnoki jognyilatkozatok jóváhagyása iránti kérelmet. Ezen visszautasítást a gyámhatóság azzal indokolta, hogy „[redacted] gondnokolt jogképessége a Ptk. 2:4. § alapján a halálával megszűnt, [redacted] hivatásos gondnok gondnoki tisztsége a gondnokolt halálával szintén megszűnt.” „A gondnokolt jogképességének megszűnésével a gyámhivatal hatásköre is megszűnt.”

Kimondja továbbá a fenti határozat az alábbiakat: „Az elsőfokú gyámhatósági hatáskört gyakorló Gyámhivatal sajnos nem osztja a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ezen álláspontját. Általánosságban: a törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása egy gondnokolt érdekvédelmét szolgáló közjogi, fokozott kontrollt megvalósító hatósági aktus, döntés. Ezen döntés nem minden vizsgálat nélküli automatikus „jóváhagyás”, hanem természetéből adódóan mérlegelést igényel, így különösen hogy az adott jognyilatkozat a gondnokolt érdekeit szolgálja-e, illetve az Alaptörvénynek és a jogszabályokban foglalt feltételeknek megfelelő-e, nem sérti-e a közérdeket, mások jogát.”

A fenti határozatot indítványozók megfellebbezték, de azt a másodfokú gyámhatóság a PE/GYAM/528-6/2020. ügyiratszámú, 2020. augusztus hónapban kelt (naptári nap nincsen megjelölve a határozaton) végzésével **helybenhagyta**.

A másodfokú döntés osztotta az elsőfokú döntés indokait, kiegészítette azokat a régi ügyvédi törvényre (1998. évi XI. tv.) hivatkozással annyival, hogy álláspontja szerint [redacted] e ügyvéd ügyvédi megbízása nem állt már fenn 2014. július 14-én, tehát a jóváhagyás iránti kérelem benyújtásának napján.

A fenti másodfokú döntés bírósági felülvizsgálata iránt indítványozók ismét keresetet terjesztettek elő (**harmadik bírósági felülvizsgálat**), amelyben már a közigazgatási perrendtartásról szóló, 2017. évi I. törvény (Kp.) 38. § (1) bekezdés a) pontja alapján figyelemmel a Kp. 90. § (2) bekezdésére a másodfokú gyámhatósági határozat **megváltoztatását** kérték aképpen, hogy [redacted] (születési neve: [redacted])

[redacted] és volt gondnoka [redacted] jognyilatkozatát a 2014. június 2-én kelt tartási szerződésben jóváhagyja.

Az indítványozók immáron éltek a Kp. nyújtotta lehetőséggel, és azért kérték a határozat megváltoztatását, mert remélték, hogy ezzel eredményesen le tudják zárni az akkor több, mint 6 éve zajló ügyüket. Indítványozók hivatkoztak a Kp. 97. § (4) bekezdésére „A bíróság határozatának

rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.”

Indítványozók hivatkoztak továbbá az alábbi joggyakorlatra:

- *Jogszabálysértő a határozat, ha a hatóság az új eljárásra adott bírósági útmutatást figyelmen kívül hagyva jár el és hoz határozatot [Kfv.II.37.659/2014/8.].*
- *A megismételt eljárásra adott utasítás köti a hatóságot és a bíróságot is, ennek alapján köteles a határozat felülvizsgálatát elvégezni [Kfv.I.373/2014/6.].*
- *A közigazgatási ügyben eljáró hatóságot köti a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása [Kfv.V.35.516/2014/4.].*
- *A kötelezett egyoldalú elhatározásával nem térhet el a teljesítésnek az őt marasztaló jogerős ítéletbe foglalt módjától [EBH 2010.2131.].*
- *Az adóhatóság az új eljárásban kötve van a Legfelsőbb Bíróság ítéletében irtakhoz, vizsgálódása csak és kizárólag az abban foglaltakra terjedhet ki [BH 2016.155.].*

A Budapest Környéki Törvényszék a 2021. június 8-án kelt, 105.K.703279/15. számú jogerős ítéletével az **indítványozók keresetét elutasította.**

A fenti ítélet az indokolásában aképpen foglalt állást, hogy a legutóbbi jogerős ítélet „semmilyen iránymutatást nem tartalmazott az új eljárásra vonatkozóan”. „Iránymutatás hiányában ezért a bíróság a Kp. 97. § (4) bekezdésében foglaltakat szem előtt tartva azt vizsgálta, hogy az ítélet indokolásában rögzített megállapításokat – miután az kizárólag ténymegállapításokat tartalmazott, jogi következtetéseket nem – az alperes figyelmen kívül hagyta-e a megismételt eljárás során, vagy az abban foglaltakkal ellentétes következtetésekre jutott-e.”

A fenti ítélet továbbá így fogalmaz: az előző jogerős ítélet „nem mondta ki, hogy a jóváhagyás iránti kérelem érdemben elbírálható – függetlenül attól, hogy annak benyújtásakor a gondnokolt már meghalt – illetve erre vonatkozó iránymutatást sem adott. Maga az ítélet a tartási szerződés aláírása, valamint a jóváhagyás iránti kérelem benyújtása tekintetében foglalt állást, abban azonban nem, hogy a kérelem benyújtása joghatályosnak tekinthető-e, illetve milyen joghatása van azon ténynek, hogy a gondnokolt már elhalálozott a kérelem benyújtásának időpontjában, holott a korábbi – megismételt eljárásra kötelező ítélet alapját képező közigazgatási döntés – is alapvetően azon alapult, hogy a gondnokolt halálával jogképessége megszűnt, így a jóváhagyás iránti kérelem érdemi vizsgálatára nem került sor. Ennek jogi konzekvenciáit azonban nem vonta le, sőt erre vonatkozóan a megismételt eljárásra semmilyen iránymutatást nem adott, hanem annak jogi értékelését az alperesre bízta a megismételt eljárásban. A bíróság megállapította, hogy az alperes a megismételt eljárásban ezen értékelési tevékenység során a megállapított tényekből, a releváns jogszabályok alkalmazásával helytálló jogi következtetéseket vont le az alábbiakban ismertetettek szerint.”

Az ítélet a továbbiakban osztotta a közigazgatási hatóságoknak a második megismételt eljárásban elővett jogi érvelését

- a Ptk. 2:4 § -ra alapítva, amely szerint tekintettel arra, hogy a gondnokolt meghalt a jóváhagyás iránti kérelem benyújtásakor, „jognyilatkozatot sem tehet, így jogi képviselő útján sem. Tehát 2014. július 14. napján érvényes és joghatályos jóváhagyási kérelmet a gondnokolt már nem terjeszthetett elő.”
- a régi ügyvédekről szóló, 1998. évi XI. törvény 24. § (5) bekezdésére alapítva, amely szerint a megbízás megszűnik az ügyvéd vagy a megbízó halálával. „Erre tekintettel a kérelem benyújtásakor a néhai gondnokolt képviselőjében már nem volt jogosult a jogi képviselő eljárni, helyette és nevében jóváhagyás iránti kérelmet sem terjeszthetett elő. Mindezek

alapján az alperes jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy gondnokolt vonatkozásában nem került jóváhagyás iránti kérelem joghatályosan előterjesztésre, a kérelem az érdemi eljárás lefolytatására való alkalmatlansága egyértelműen megállapítható volt, amely önmagában az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerinti visszautasítási okot képezett.”

Az ítélet pontosította továbbá a közigazgatási szervek döntéseinek indokolását azzal, hogy a hivatásos gondnok tisztsége nem a gondnokolt halálával szűnt meg, hanem gondnoki tisztségből felmentő végzéssel (megjegyzés: ez az előzmények alapján ismeretes). Az ítélet megállapítja továbbá, hogy „A hivatásos gondnok törvényes képviseleti joga tehát az eljárást megindító kérelem benyújtásakor már megszűnt, ezért az érdemi eljárás lefolytatásának akadályát képezte.”

Indítványozók a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703.279/2020/15. számú ítélet felülvizsgálatát kezdeményezték a Kúriánál.

A Kúria a 2022. január 27. napon kelt Kfv.VI.38.219/2021/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. A Kúria megítélése szerint „sem a jogerős ítélet, sem a felülvizsgálati kérelem nem vetett fel olyan, az ügy érdekét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy a jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria sem tárt fel jelen ügyben.”

A fent előadott történeti tényállást az áttekinthetőség kedvéért táblázat formájában is összefoglalom:

Eljárás tárgya, jellege	Eljáró hatóság/bíróság	Döntés eredménye	Döntés indokolása	Döntés dátuma (eltelt idő a tartási szerződés megkötése óta)
Alapeljárás	elsőfokú gyámhatóság	gondnokolt [REDACTED] és törvényes képviselője, vagyongazdálkodója [REDACTED] hivatásos gondnok által a [REDACTED] napján kötött tartási szerződésben tett jognyilatkozatát, mint a törvényes képviselő kérelmének elutasítása, a [REDACTED] 1/1 tulajdonában lévő, debreceni [REDACTED] hrsz.	Ptk. 2: 23. § (1) a), Ptk. 6:118-119. §, Legfelsőbb Bíróság 940/2003. sz. határozata: „Harmadik személy beleegyezésével vagy hatósági jóváhagyással a szerződés a megkötésének időpontjától kezdődő hatállyal csak akkor jön létre, ha a beleegyezés illetőleg jóváhagyás megtörténtekor még van a feleknek	2014. július 24. (1 hónap 22 nap)

		ingatlanra indítványozók tulajdonjogának ill. [redacted] [redacted] [redacted] holtig tartó eltartási jogosultságának bejegyzéséhez történő hozzájárulás elutasítása	<i>egyező akarategyilvántartás on alapuló megállapodása."</i>	
	másodfokú gyámhatóság	elsőfokú határozat jóváhagyása (jóváhagyás iránti kérelem elutasítása)	- Gyvt. 128. § (1) Nem történt meg a gondnok és a törvényes képviselőjének meghallgatása - Ptk. 493. § a tartási szerződés [redacted] halálával megszűnt, a kérelem oka fogyottá vált - továbbá Ptk. 2: 23. § (1) a), 6:118-119. §, Gyer. 146. § (4)	2015. május 4. (~11 hónap)
Közigazgatási határozat bíróági felülvizsgálata	bíróság	Indítványozók keresetének helyt ad , a másodfokú gyámhatóság határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú gyámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi	<i>Az elsőfokú közigazgatási szervnek az új eljárás során az ítélet indokolásában foglaltakat figyelembe véve az „új Ptk.” alkalmazásával kell a határozatát meghoznia. (Ptk. 6: 118. §) „A hozzájárulás megtagadására nem kerülhetett volna sor arra való hivatkozással, hogy [redacted] [redacted] elhalálozott és a tartási szerződés jogszabály erejénél fogva megszűnt, tehát a kérelem</i>	2016. február 25. (1 év, 7 és fél hónap)

			<i>okafogyottá vált, hiszen az elsőfokú közigazgatási szerv hozzájárulásával a perbeli tartási szerződés 2014. június 2. napjától eltartott napjáig hatályos lett volna."</i>	
Első megismételt eljárás	elsőfokú gyámhatóság	A tartási szerződésben tett jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelem elutasítása , a néhai [REDACTED] 1/1 tulajdonában lévő, debreceni [REDACTED] ingatlanra indítványozók tulajdonjogának ill. néhai [REDACTED] holtig tartó eltartási jogosultságának bejegyzéséhez történő hozzájárulás elutasítása	Gyvt. 128. § (1), (3) alapján az elutasítás indoka, hogy a gyámhivatalnak nem állt módjában személyesen meghallgatni néhai [REDACTED]	2016. június 15. (2 év, 13 nap)
<i>Közben panasz benyújtása a felügyeleti szervnek a másodfokú gyámhatóság mulasztása (eljárás elhúzódása) miatt</i>	<i>Emberi Erőforrások Minisztériuma</i>			<i>A panasz benyújtásának napja: 2017. március 23.</i>
	másodfokú gyámhatóság	elsőfokú döntés megváltoztatása (eljárás megszüntetése)	Ket. 29. § (1) bekezdésre hivatkozva: kérelem hiányában az eljárás folytatására okot adó nem állt fenn (a hivatásos gondnok 2017. június 12-én úgy	2017. november 13. (3 év, 5 hónap)

			nyilatkozott, hogy nem nyújt be kérelmet a tartási szerződés gyámhatósági jóváhagyása iránt)	
Közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata	bíróság	Indítványozók keresetének helyt ad , a másodfokú gyámhatóság határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú gyámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi	A hatályon kívül helyezés és új eljárásra utasítás oka a Legfelsőbb Bíróság 1/2011. (V.09.) KK számú véleménye alapján eljárási jogszabálysértés miatt	2018. június 19. (4 év)
<i>Kúriai felülvizsgálat kezdeményezése a másodfokú gyámhatóság részéről</i>	Kúria	a bíróság 2018. június 19-én kelt ítéletének hatályon kívül helyezése és a bíróság új eljárásra, valamint új határozat hozatalára utasítása	a Kúria álláspontja szerint a bíróságnak a 2005. évi XVII. törvény értelmében a felülvizsgálati kérelemről nemperes eljárásban és végzéssel kellett volna döntenie, nem pedig tárgyalás útján ítéleti formában	2019. szeptember 17. (5 év, 3 és fél hónap)
	bíróság	Indítványozók keresetének helyt ad , a másodfokú gyámhatóság határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú gyámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi	- A Gyer. 146. § (4) bekezdése nem ír elő személyes meghallgatási kötelezettséget és mérlegelési lehetőséget sem biztosít - A gondnok részéről a kérelem 2014. július 14-én benyújtásra került [REDACTED] ügyvéd részéről a tartási	2019. november 25. (5 év, 5 és fél hónap)

			szerződésben foglalt meghatalmazás alapján	
<i>Kúriai felülvizsgálat kezdeményezése a másodfokú gyámhatóság részéről</i>	Kúria	A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta	Nem álltak fenn a kérelem befogadásának feltételei	
Második megismételt eljárás	elsőfokú gyámhatóság	██████████ gondnokolt és ██████████ hivatásos gondnok által a Nagykátán, 2014. június 2. napján kötött tartási szerződésben tett jognyilatkozatát, mint a törvényes képviselő kérelmének visszautasítása, a néhai ██████████ 1/1 tulajdonában lévő, ██████████ hrsz. ingatlanra indítványozók tulajdonjogának ill. n. ██████████ holtig tartó eltartási jogosultságának bejegyzéséhez történő hozzájárulás visszautasítása	A Ptk. 2:4. § alapján ██████████ gondnokolt jogképessége a halálával megszűnt, ██████████ hivatásos gondnok gondnoki tisztsége a gondnokolt halálával szintén megszűnt.” „A gondnokolt jogképességének megszűnésével a gyámhivatal hatásköre is megszűnt.” Továbbá a hozzájárulás megadása <i>mérlegelést igényel</i>, így különösen hogy az adott jognyilatkozat a gondnokolt érdekeit szolgálja-e, illetve az Alaptörvénynek és a jogszabályokban foglalt feltételeknek megfelelő-e, nem sérti-e a közérdeket, mások jogát	2020. április 22. (5 év, 10 és fél hónap)
	másodfokú gyámhatóság	elsőfokú döntés helybenhagyása	- Ptk. 2:4§ a gondnokolt halálával a	2020. augusztus ? (nem szerepel)

			jogképessége megszűnt - [REDACTED] ügyvéd megbízatása 2014. július 14- én nem állt fenn	nap a határozaton) (több, mint 6 év)
Közigazgatási határozat bíróági felülvizsgálata	bíróság	Indítványozók keresetének elutasítása	- a korábbi jogerős ítélet nem tartalmazott iránymutatást - Ptk. 2:4 § értelmében tekintettel arra, hogy a gondnokolt meghalt a jóváhagyás iránti kérelem benyújtásakor, „jognyilatkozatot sem tehet, így jogi képviselő útján sem” - a régi ügyvédekről szóló, 1998. évi XI. törvény 24. § (5) bekezdése alapján a megbízás megszűnik az ügyvéd vagy a megbízó halálával	2021. június 8. (7 év)
Kúriai felülvizsgálat kezdeményezé se	Kúria	A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta	Nem álltak fenn a kérelem befogadásának feltételei	

II. Jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozók a közigazgatási hatósági döntések bíróági felülvizsgálata iránt háromszor terjesztettek elő keresetet a Budapest Környéki Törvényszéknél, a törvényszék legutóbb hozott, 105.K.703278/2020/15. sz. ítélete jogerős, ellene rendes jogorvoslatnak helye nincsen. Az indítványozók rendkívüli jogorvoslattal éltek a fenti ítélet ellen, azaz kezdeményezték az ítélet kúriai felülvizsgálatát, azonban a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.

III. Alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő megtartása

A Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítélete ellen az indítványozók felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, amely felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a 2022. január 27. napján kelt, Kfv.VI.38.219/2021/2. számú végzésével megtagadta. A Kúria végzését indítványozók a jogi képviselőjük útján 2022. január 22. napján vették át, így az Abtv. 30.§ (1) bekezdésében írt 60 napos benyújtási határidő a jelen alkotmányjogi panasz mai napon történő postázására tekintettel, megtartásra került.

IV. Indítványozók érintettségének igazolása

Az indítványozók, mint a 2014. június 2-án megkötött tartási szerződés szerinti eltartók, a jelen alkotmányjogi panasszal érintett közigazgatási eljárásokban ügyféli, a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásokban felperesi jogállásban, a kúriai felülvizsgálati eljárás kezdeményezése során felperesként voltak érdekeltek, így indítványozók indítványozási joga közvetlen érintettségük folytán fennáll.

V. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

V.1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

- **Alaptörvény XXVIII. cikk**

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

- **Alaptörvény XXIV. cikk**

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

- **Alaptörvény XXVIII. cikk**

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

- **Alaptörvény II. cikk**

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

V.2. A megsemmisíteni kért hatósági és bírósági döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Mint a történeti tényállásból látható, összesen **háromszor zárult le úgy közigazgatási hatósági eljárás**, hogy az egyrészről indítványozók, mint eltartók, másrészről néhai [REDACTED] mint eltartott által 2014. június 2-án kötött tartási szerződésnek a Ptk. 2: 23. § (1) a) szerinti **gyámhatósági jóváhagyása nem történt meg**. Eközben a fenti szerződés megkötése óta **több mint 7 év telt el úgy, hogy a felek szerződéses akarata ellenére a tartási szerződéssel átruházott**

ingatlan nem került az indítványozók tulajdonába. Mindez annak ellenére, hogy az ügyben elsőként született, 2016. február 25-én kelt 9.K.28.209/2015/4. számú jogerős törvényszéki ítélet **határozott jogi iránymutatást tartalmazott arra vonatkozóan, hogy a közigazgatási szervnek hogyan kell eljárnia:**

„A törvényszék az indokolásában kifejtette, hogy a gyámhatósági hozzájárulás megtagadására nem kerülhetett volna sor arra hivatkozással, hogy [REDACTED] elhalálozott és a tartási szerződés jogszabály erejénél fogva megszűnt, tehát a kérelem okafogyottá vált, hiszen az elsőfokú közigazgatási szerv hozzájárulásával a perbeli tartási szerződés Ptk. 6:118. § (1) bekezdés értelmében 2014. június 2. napjától eltartott haláláig hatályos lett volna.”

A közigazgatási hatóságnak már az első megismételt eljárásban követnie kellett volna a fenti iránymutatást.

A hatályon kívül helyezés és új eljárásra utasítás funkciója nem az, hogy a megismételt eljárásban lehetőséget biztosítson a közigazgatási hatóságnak újabb jogi érvelés elővezetésére.

A bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szervet.

Azáltal, hogy a **közigazgatási hatóságoknak három alkalommal volt lehetőségük arra, hogy eljárjanak az ügyben; három különböző eljárás - alapeljárás, első, majd második megismételt eljárás - során három különböző jogi érvelésre alapították a döntésüket, már önmagában megsértették az indítványozók tisztességes eljáráshoz való jogát.**

Azzal pedig, hogy **a közigazgatási hatóságok a megismételt eljárásokban nem vették figyelembe a jogerős bírósági ítéletek rendelkezéseit és ennek ellentmondó döntéseket hoztak, nyilvánvalóan megsérült az indítványozók részleghajlás nélküli eljáráshoz való alapjoga.**

Mint ahogyan a tényállásban kifejtettük, a **közigazgatási hatósági eljárás során az indítványozóknak sérült az eljárások ésszerű időn belül történő eljáráshoz fűződő alapjoga is.**

Azzal pedig, hogy a Kúria be sem fogadta az indítványozók felülvizsgálati kérelmét, és nem történt érdemi felülvizsgálat, az indítványozók jogorvoslathoz való joga is sérült (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés). Az indítványozók jogorvoslathoz való joga azzal is sérült, hogy a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet (Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítélete) nem vette figyelembe a Kp. 97. § (4) bekezdését (ezzel kapcsolatos előadásunkat kifejtettük jelen alkotmányjogi panasz 8. oldalán), amely jogszabályhelyet a jogalkotó pont azzal a céllal hozott létre, hogy véget vessen azon közigazgatási szervi gyakorlatnak, hogy nem ritkán a megismételt eljárásokban sem vették figyelembe a jogerős bírósági döntéseket, és ezekkel ellentétes határozatokat hoztak.

Azzal, hogy a Kp. 97. § (4) bekezdésének megsértését a megismételt eljárásban maga a bíróság sem vette figyelembe, igenis fennálltak a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának okai, ezeket részletesen kifejtettük a mellékelt felülvizsgálati kérelemben.

A Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítélete az alábbiak miatt sértette meg az indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdéseit:

- ezen ítélet meghozatalát megelőzően három jogerős ítélet keletkezett az ügyben, amelyekben a fenti ítéletben rögzített állítással ellentétben igenis voltak iránymutatások arra

vonatkozóan, hogy a közigazgatási szerveknek hogyan kell eljárnia, a legelső ítéletben (9.K.28.209/2015/4. számú ítélet) a fentebb is bemutatott határozott iránymutatás

- a 2. és 3. jogerős ítélet (12.K.27.159/2018/8. és 12.K.28.578.2019/2 számú ítéletek) pedig az ezeket közvetlenül megelőző közigazgatási eljárások és értelemszerűen az itt felmerülő jogi érvelés („nem volt mód személyesen meghallgatni n[év]” és „a gondnok nem nyújtott be személyesen kérelmet”) ellen benyújtott kereset korlátai között tette meg az alábbi megállapításokat (ezeket korábban leírtuk, az áttekinthetőség kedvéért ismét beidézzük):

„A Gyer. 146. § (4) bekezdése „egyáltalán nem ír elő személyes meghallgatási kötelezettséget, sőt mérlegelési lehetőséget sem biztosít a gyámhatóság részére, hanem kimondja, hogy a gyámhivatal a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatokat.”

„A peres iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a szerződést mind [név] gondnokolt, mind [név] hivatásos gondnok aláírták, és meghatalmazták [név] ügyvédet arra, hogy őket a szerződéssel kapcsolatos gyámhatósági eljárásban is képviselje, és helyettük jognyilatkozatot tegyen. Tehát a kérelem előterjesztése a gondnokolt és a gondnoka részéről a tartási szerződés jóváhagyása iránt egyértelműen megtörtént 2014. június 2. napján” Megjegyzés: itt nyilvánvalóan elírás történt, a kérelem benyújtása mindenki által ismert módon 2014. július 14-én történt, ez egyébként ugyanezen ítélet 4. oldalának 2. bekezdésében helyesen szerepel: „Az iratokból az is egyértelműen megállapítható, hogy [...] a hivatásos gondnok a kérelmet 2014. július 14. napján terjesztette elő a hatósági jóváhagyás céljából.”

Nem felel meg tehát a valóságnak a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítéletében rögzített azon állítás, amely szerint az ezt megelőző ítélet nem tartalmaz konkrét iránymutatást. A Budapest Környéki Törvényszék előtt ismeretes volt az ügy teljes iratanyaga, valamennyi korábbi jogerős ítélet és az ezekkel szembemenő közigazgatási döntések, amelyek következetesen nem tartották magukat a bírósági döntések rendelkező részében és indokolásában foglaltakhoz. A Budapest Környéki Törvényszék akkor járt el volna helyesen, ha élt volna a Kp. biztosította megváltoztatási jogkörével és hely ad indítványozók keresetének.

Ennek hiányában diszfunkcionálissá vált a legutolsó közigazgatási bírósági eljárás, az indítványozók tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjoga sérült.

A Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítéletével és az ezt megelőző közigazgatási döntésekkel sérültek az indítványozók Alaptörvény II. cikke szerinti emberi méltósághoz való joga is az alábbiakban kifejtettek miatt.

A közigazgatási szervek a döntéseikkel és a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítélete, amellyel a gondnokolti jogképesség hiányára, majd gondnoki (törvényes képviselői) kérelem hiányára hivatkoztak, nem vették figyelembe a felek szerződéses akaratát. A 2014. június 2-án kelt szerződést valamennyi fél, tehát a néhai gondnokolt, mint eltartott, a törvényes képviselője (gondnoka) és az indítványozók, mint eltartók aláírták. A szerződést aláírók meghatalmazták [név] ügyvédet a gyámhatóság előtti képviseletükre, azaz a kérelem benyújtására. Az elsőfokú gyámhatóságnak módja volt személyesen is részletesen meghallgatni néha [név] 2014. február 28-án arról, hogy tartási szerződést akar kötni indítványozókkal. Ekkor és már korábban is [név] az indítványozók [név] otthonában élt, tulajdonképpen a tartási szerződés teljesítése eltartók részéről folyamatos volt már a szerződés

aláírása előtt, az előzményi iratok alapján megállapítható, hogy [REDACTED] jól érezte magát indítványozóknál, kifejezetten akarta a tartási szerződés megkötését, eltartók megfelelően gondját viselték, azaz a gondnokolt érdekében állt a szerződés megkötése.

Azzal, hogy utólag különbözőbbnél különbözőbb jogi érvelésekre alapítva a döntésüket, a gyámhatóságok és legutóbb az illetékes törvényszék nem hagyták jóvá a tartási szerződésben tett jognyilatkozatokat, figyelmen kívül hagyták mind [REDACTED] mind az indítványozók szerződéses akaratát.

A szerződés megkötésének időpontjában minden szerződő fél jogképes volt; a hatóságoknak és bíróságnak ezt kellett volna figyelembe vennie. Az indítványozók jogképessége pedig a mai napok fennáll, mégsem ment teljesezésbe a tartási szerződés olyan szempontból, hogy a szerződésben rájuk ruházott ingatlan tulajdonjogát nem tudták megszerezni.

Az ügyvédi törvényre és az ügyvédi megbízás megszűntére hivatkozás nem helytálló, az eljáró ügyvédnek kötelessége volt a szerződésben foglalt meghatalmazás alapján az ügyet „befejezni”, azaz a kérelem benyújtása jogszerű volt a részéről, és az eljárás során nem csak a néhai gondnokoltat képviselte, hanem a másik szerződő feleket, a megbízása a kérelem benyújtására kétségtelenül fennállt.

Az Alkotmánybíróság már korai gyakorlatában az emberi méltósághoz való jogot, minden ember veleszületett jogaként, mint általános személyiségi jogot határozta meg. E szerint az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jog olyan szubszidiárius jog, amely minden esetben felhívható az egyén autonómiájának védelmére, ha egyetlen más alapjogra sem lehetséges hivatkozni. A testület gyakorlata szerint az általános személyiségi jog egyes összetevőiként a személyiség szabad kibontakoztatásának jogát, az önrendelkezési jogot, az általános cselekvési szabadságot és a magánszférához való jogot nevezte meg. E szerint az önrendelkezési jogot az Alkotmánybíróság az emberi méltóság, így az általános személyiségi jog tartalmi elemeként definiálta és széles körű védelemben részesíti, mint a döntésre képes ember saját teste és sorsa feletti rendelkezési jogát. Az önrendelkezés joga tehát az emberi méltósághoz való jogból, mint anyajogból ered, amely abszolút jellegű, korlátozhatatlan és minden más jogot megelőző alapjog. (8/1990. (IV. 23.) AB határozat)

A felek szerződési szabadságának, mint önrendelkezési joguknak a megsértésével az eljáró közigazgatási hatóságok és a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/2020/15. sz. ítélete az indítványozók emberi méltósághoz való jogát is megsértette.

A szerződési szabadság ugyan „nem részesül alapjogi védelemben - „még lényegi tartalmát illetően is korlátozható” - de az Alkotmánybíróság megkívánja a korlátozás „alkotmányos indokoltságát” (ABH 1991, 159., 378.).”

A szerződési szabadságnak, ahogy arra az Alkotmánybíróság már többek között a 43/1991. (VII. 12.) AB határozatában is rámutatott, „lehetnek jogszabályi korlátai, ezek a korlátok azonban alkotmányosértők nem lehetnek. Nem korlátozhatják tehát a szerződő feleket diszkriminatív módon, attól függően, hogy magánszemélyek vagy gazdasági tevékenység folytatására jogosult személyek, illetve szervezetek.”

VI. Egyéb nyilatkozatok

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozók kezdeményezték-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az indítványozók nem kezdeményezték az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Indítványozók a jelen alkotmányjogi panaszra vonatkozó ügyvédi meghatalmazásukat mellékelik.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Az indítványozók nem kívánják a személyes adataiknak nyilvánosságra hozatalát.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Az érintettséget (felperesi, illetve ügyféli jogállást) alátámasztó iratokat 2-19. sorszámon mellékeltem.

Kelt: Budapest, 2022. április 22.

Tisztelettel:

[redacted] indítványozók jogi képviselőként
Schüller Ügyvédi Iroda
dr. Schüller Adrienn ügyvéd [redacted]

Mellékletek:

- 1) Ügyvédi meghatalmazás
- 2) 2014. június 2-án kelt tartási szerződés
- 3) Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatal Járási Gyámhivatala PE-10C/GYAM/949-16/2014. sz. határozata
- 4) Pest Megyei Kormányhivatal PEC/001/1207-3/2015. sz. határozata
- 5) 2014. február 28-án készült jegyzőkönyv
- 6) Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.28.209/2015/4. sz. ítélete
- 7) Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatal Járási PE-10/GYAM/1101-11/2016. sz. határozata
- 8) Emberi Erőforrások Minisztériumához címzett panasz az eljárás elhúzódása miatt
- 9) Pest Megyei Kormányhivatal PE/GYAM/490-9/2017. sz. határozat
- 10) Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatal PE-10C/GYAM/949-16/2014. sz. határozata [redacted] felmentése a gondnoki tisztsége alól)
- 11) Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.159/2018/8. sz. ítélete
- 12) Kúria a 2019. szeptember 17-én kelt, Kfv.III.38.132/2018/5. sz. végzése
- 13) Budapest Környéki Törvényszék 12.K.28.578.2019/2. sz. ítélete
- 14) Kúria Kfv.III.37.092/2020/2. sz. végzése
- 15) Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatal PE-10/GYAM/00010-4/2020. sz. határozata
- 16) Pest Megyei Kormányhivatal PE/GYAM/528-6/2020. sz. határozata
- 17) Budapest Környéki Törvényszék 105.K.703279/15105.K.703279/15. sz. ítélete
- 18) Felülvizsgálati kérelem
- 19) Kúria Kfv.VI.38.219/2021/2. sz. végzése